

Børnene har et usædvanligt godt ordforråd

Af **Mette Thue, Videncenter for sang**

»De kan have mange forskellige sproglige vanskeligheder, men de har i rigtig mange tilfælde et usædvanligt godt ordforråd«.

Sådan fortæller logopæd Lisbeth Fuglesang Christensen fra PPR i Skanderborg Kommune. Iagttagelserne har hun gjort, når hun har undersøgt børn med sproglige vanskeligheder i de to eksisterende børnehaver på Samsø. Fælles for børnehaverne er, at de er en del af projektet Sangglad, som er støttet af Nordea-fonden og udviklet af Sangens Hus.

De giver dem sprogøver

Men hvorfor synes børn med sprogproblemer på Samsø at have et bedre ordforråd end andre jævnaldrende med tilsvarende sprogproblemer?

»Normalt ville jeg jo tænke, at det er et barn, der bliver talt med, som er velstimuleret. Ikke et barn, der bliver fodret med skærmsprog, men som bliver foræret sprog, og det tænker jeg, de gør. De forærer børnene sprog, de går rundt og giver dem små sprogøver«, fortæller Lisbeth Fuglesang Christensen.

Hun fornemmer, at der bliver talt med børnene om *skæve ting*, og at børnene får svar på deres undren.

Igennem Sangglad-sangsamlingerne og sangglad-materialet bliver projektet Sangglad en ramme i hverdagen for samtale med børnene.

Sangglad giver struktur og samtale

Noget af det Lisbeth Fuglesang Christensen lægger mærke til ved Sangglad er, at der er en fast struktur, og det mener hun, betyder utrolig meget.

»Der er ikke nogen overraskelser. Børnene ved godt, hvad de skal, når de går ind til en Sangglad sangsamling. De er placeret på hver deres plads, de sidder ved siden af en kendt voksen, de sidder sammen med nogle børn, som de harmonerer med, som ikke forstyrrer dem, eller som giver dem det, de har behov for«, siger Lisbeth Fuglesang Christensen og fortsætter:

»Desuden er der materialet, der bliver brugt i Sangglad. Når man gennemgår en sangtekst, så bliver børnene spurgt: Hvorfor er det, vi skal synge den sang om gravkoen, og hvorfor er det vi skal grave efter slik i dag? Det er fordi, det er fredag. Hvorfor får I slik hjemme ved jer om fredagen? Og sådan er der en samtale om sangen og sammenhængen, og det er utrolig vigtigt for udviklingen af sprogforståelse«, understreger Lisbeth Fuglesang Christensen.

Hun peger på, at begreber bliver forklaret, og at man tager udgangspunkt i det, barnet spørger om eller byder ind med.

»For barnet er der en tryghed i at sidder der og turde melde ind. Man bliver hørt, man bliver set, man bliver lyttet til, og det er jo den måde, man får sprog på, hvor du er tryk, og hvor du er glad. Det, der sætter spor, det er som regel det, der har været positivt. Så jeg tænker, at samspillet mellem strukturen, materialet, trygheden og samtalen faktisk er altafgørende«, siger Lisbeth Fuglesang Christensen.

Læsefærdigheder og omverdensforståelse

Når Lisbeth Fuglesang Christensens skal vurdere betydningen af at børn har et godt ordforråd, så fremhæver hun, at de får nemmere ved at lære at læse, og de forstår det, der er skrevet. De forstår deres omverden og får billeder inde i hovedet af, hvad andre siger til dem, og hvad de ønsker. F.eks. i en simpel regelleg på legepladsen.

»Jeg oplever jo rigtig mange børn, der er i kommunikative vanskeligheder. Nogle med en autistisk diagnose og nogle børn, der er stopfodret med skærmsprog. De er smadder gode til engelsk, men de har simpelthen ikke begreber om, hvad det er, vi taler om«, siger Lisbeth Fuglesang Christensen og fortsætter:

»Det kommer ikke i spil med de her børn. De bliver talt med. De sidder ikke med en iPad og bliver ikke fodret«, siger hun.

Sprog åbner fællesskaber

Det er Lisbeth Fuglesang Christensens vurdering, at når børnehavebørn med et stort ordforråd kommer i skole, så vil de have langt nemmere ved at komme ind i et skolefællesskab.

»Børnene kan kommunikere med andre, de kan tale med andre og de forstår, hvad det er for nogle anvisninger de får. De kan læse det materiale, de får, og det er nemmere for dem at gå rundt. For det betyder rigtig meget for venskaber, om du forstår, hvad din lille kammerat siger til dig i frikvarteret, og om du rent faktisk får aflæst vedkommende, og forstår, hvad det er han giver dig. Så bliver du en del af fællesskabet. Sprog er jo alt, sprog er i alle sammenhænge«, siger hun.

Til sammenligning vikarierer Lisbeth Fuglesang Christensen indimellem i sproggrupper med små børn, som er sprogligt udfordrede.

»Når jeg eksempelvis spiller spillet *Vildkatten* med småbørn i vikargrupperne, så tænker jeg ikke, de er sprogligt fyldt som de børn, jeg møder på Samsø«, siger hun.

Sangglæden til forskel

På spørgsmålet hvorfor Lisbeth Fuglesang Christensen ser en sammenhæng mellem et usædvanligt stort ordforråd blandt sprogligt udfordrede børnehavebørn på Samsø og Sangglad svarer hun:

»Jamen det er fordi jeg har oplevet den glæde, der er omkring Sangglad. Og fordi jeg synes det giver så meget mening. Og Samsø er jo ikke bedre normeret end andre steder, men der er en anden ro og en anden tryghed derovre. Og det slår mig, hvor glade børnene er for at synge, uanset hvor de kommer fra«, siger hun og tilføjer:

»Når man tænker på et lille tosproget barn, der skal ind i både sprog og kultur, så får man rigtig meget igennem Sangglad, og det kan man jo i den grad forære børnene og også dagtilbuddene. Dagtilbuddene skal ikke levere noget, de skal bare følge med i årets gang via sangglad. Og lad os da give børnene alt det, vi kan, også via sang.« siger hun.

Sangglad og Sangglad mini er støttet af Nordea-fonden med 26,6 mio. kr. og af deltagerkommunerne med 25,4 mio. kr. til et samlet budget på 52 mio. kr. Projektet er udviklet af Sangens Hus og lanceres i samarbejde med sangkraftcentre i Danmark og en lang række kommuner.

Fakta om Sangglad

100 børnehaver deltager i Sangglad
300 dagplejere deltager i Sangglad mini
10 vuggestuer deltager i Sangglad mini
50 vuggestuegrupper deltager i Sangglad mini
20 kommuner tilbyder Sangglad familie
Små synger sammen-dagen afholdes årligt

Er du interesseret i Sangglad, så læs mere på: sangglad.dk

Artiklen er baseret på et interview fra november 2019.